

VårKultur 2016

Tema: Dans

23.4 - 8.5

Sydskånska landskapsförbundet r.f.
Kultursektorerna i Åbo, Pargas och Kimitoön

Vi tackar för bidrag från Martha och Albin Löfgrens kulturfond
och Aktiastiftelsen Åboland.

Bakgrund

VårKultur är ett samarbete mellan Sydkustens landskapsförbund r.f. och kultursektorerna i Pargas, Åbo och Kimitoön. Målet med det årliga projektet, som startade 2007, är att lyfta fram ett tema och ordna olika evenemang, diskussioner och seminarier i anknytning till temat. VårKultur fungerar som ett paraply för temat som ska synas på olika sätt, genom olika händelser och evenemang i hela Åboland. Avsikten är att engagera och nå en bred publik samt att skapa gemenskap över kommungränserna utgående från kulturen. Tillsammans med kommunerna försöker vi även hitta på nya sätt att jobba kring temat. Via projektet får flera enskilda aktörer möjlighet att samarbeta kring nya koncept och synas i ett större sammanhang. Den gemensamma budgeten är liten och används därför till stor del till information och att arrangera något större gemensamt evenemang. Enskilda arrangörer står för sina kostnader men kan gärna söka understöd med hänvisning till det gemensamma projektet.

Sydkusten fungerar som koordinator och arbetsgruppen kompletteras med expertis inom det tema man valt. År 2016 var temat dans och arbetsgruppen bestod förutom av representanter för kommunerna av dansare, danslärare och musikinstitutets danslinje.

Tidigare teman för samarbetet har varit musik, litteratur, historia, berättande, ”kultur för och med seniorer”, ”fotografering och fotokonst”, ”fest och kalas”, ”barn och böcker – läsglädje i vardagen” och ”konst och konstigheter”. I år ordnades VårKultur för 10:e gången.

Årets tema: dans

VårKultur ordnades för tionde gången i år och temat var dans. En massa program kring dans ordnades under två veckors tid, mellan 23.4–8.5.

En utmaning varje år är, förutom att marknadsföra kommunvisa evenemang, också att försöka ordna evenemang som är gränsöverskridande över kommunerna och som kan upplevas samtidigt i hela Åboland eller av så många Åbolänningar som möjligt. En mening med att överhuvudtaget ordna VårKultur är att vi i Åboland gör något tillsammans, att vi lyfter upp det åboländska, svenska och gemensamma. Det är dock inte så lätt då avstånden är långa och kommunerna ser olika ut. I år var det stora gemensamma evenemanget Danskaset, en gemensam träff för åboländska dansare. I Danskaset deltog ca 160 dansare (i dansgrupper med professionella lärare) från de tre kommunerna, uppträdde och umgicks med varandra under en lördag i konserthuset i Åbo.

Årets tema var brett och fullt av möjligheter. Från sommaren 2015 fram till att VårKultur inleddes 23 april 2016 hölls sammanlagt sju möten med arbetsgruppen och flera mindre möten mellan dem som var involverade i de enskilda programpunkterna. En särskild arbetsgrupp för det avslutande större evenemanget Danskaset höll tre möten.

Marknadsföring och synlighet

Årets VårKultur förekom flitigt i den lokala pressen. All dansverksamhet som förverkligades under VårKultur-tiden informerades om på www.varkultur.fi och i den programtidning som trycktes upp och distribuerades med ÅU den 15.4. VårKultur -bilagan ingick i ett meganummer vilket innebar att den också delades ut till stugägare. I bilagan fanns många artiklar om olika aspekter av dans, ett krypto om dans och dikter om dans, skrivna av Sydkustens ordkonstelever.

VårKultur tryckte upp gemensamma affischer med en bild (se pärmbilden till denna rapport) och rubriker på sju evenemang i Åboland. Danskaset som var det största evenemanget och samtidigt en avslutning på VårKultur gjordes med en annan färg än de övriga för att sticka ut ur affischen. På affischen fanns hänvisning till webbsidan för ”mera info”. Affischernas sattes upp i hela Åboland. Av affischerna gjordes mindre flyers som placerades ut i högar på kaféer,

bibliotek och delades ut till tänkbara intressegrupper. Inför Danskaset gjordes ett programblad med presentationer av de medverkande dansgrupperna.

VårKulturs logo användes på allt marknadsföringsmaterial.

Kristin Mattsson, t.f. platschef och Annica Sigfrids, praktikant på Sydkustens landskapsförbund, skrev varsin bloggtext om VårKultur i Sydkustens blogg inför starten av VårKultur. Kristin skrev också i ÅU:s föreningslogg om VårKultur när projektet väl kommit igång.

Artiklar om VårKultur som helhet och om de olika evenemangen ingick i ÅU, Annonssbladet och Pargas Kungörelser. Radion uppmärksammade VårKultur både innan och under Dansens dag och i samarbete med radion sändes en låt som alla uppmanades dansa till under Dansens dag. Koreografin till låten publicerades både på VårKulturs samt radions webbsidor.

Chefredaktören Mikael Henrichs skrev tacknämligt en kolumn om VårKultur under projektets gång. Flera notiser om de enskilda evenemangen ingick i ÅU under de båda veckorna som VårKultur pågick.

Fb-sidan användes flitigt med uppdateringar och delningar, och fb-evenemang skapades för nästan alla events. Fb-evenemangen marknadsfördes också av de kommunala aktörerna, som Pargas Kulturs sida och Kimitoöns Kulturs sida. På VårKulturs webbsida fanns hela programmet som kontinuerligt uppdaterades.

Performans med Åbo Akademi

Under VårKultur visades en unik performans i Åbo Akademi som förenade dans, rörelse och kemiteknik. I DansKemi Manifest, som uppförandet kallades, medverkade Dr. Narendra Kumar, Prof. Tapio Salmi, Dr. Pasi Tolvanen, Prof. Johan Wärnå från laboratoriet för teknisk kemi och reaktionsteknik.

Tillsammans med danspedagogen och konstnären Susanne Montag-Wärnå bjöd de på en performativ föreläsning – en show med dansimprovisation och projicerade bilder från laboratoriets vetenskapsområde. Performansen gjordes i samarbete mellan kemisk reaktionsteknik och ”kropp/själ/dansvetenskap” under ledning av dansaren Susanne Montag-Wärnå. Samarbetet visade exempel på dansens möjligheter att tillämpas på andra områden. Ca 60 personer såg performansen som visades i laboratoriemiljö.

Berättarcaf er om dansminnen

Då Sydusten varit med och koordinerat ett ber ttarn tverk i Svenskfinland och arbetat för att utveckla berättandet som konstform, föll det sig naturligt att knyta an berättandet till  rets VårKultur-tema. I ber ttarn tverket finns flera berättare som kunde anlitas för att hålla ber ttarcaf er kring dansminnen. Därför ordnades det tre ber ttarcaf er; ett i äldreboendet Hemmet i  bo och två stycken i Kimitoön på olika enheter för seniorer. Mariella Lindén h ll ber ttarcaf  på Hemmet i  bo och på Hanna-hemmet. Tove Hagstr m h ll ber ttarcaf  på Silverhemmet i Västanfjärd.

I Hemmet var det Mariella Lindén som ledde programmet och, efter vad Jimmy Lindberg, praktikant på Sydusten, berättar, fick hon genast folk att börja prata: ”Vi började med att skicka runt ett par osynliga skor som vi själva fick föreställa oss hur de såg ut. Då vi hade föreställt oss hur skorna såg ut skulle vi berätta åt de andra hur de såg ut. Olika skor som beskrevs var bland annat rosa ballerinskor med vita detaljer såväl som ett par svarta gypadojor med limegr na detaljer. Då alla dansminnen började komma fram var det intressant att kriget togs upp så mycket som det gjorde. Under kriget var det förbjudet att dansa men man samlades ändå för att dansa i smyg.” Liknande berättelser, om att dansa under förbudstiden kom också fram under ber ttarcaf erna i Kimitoön.

Dansens dag 29.4.

Hela Åboland dansar

Dansens dag fick bra med publicitet. Annica Sigfrids, som var praktikant på Sydusten och jobbade med VårKultur och främst Danskalaset, medverkade i radion måndagen innan dansens dag tillsammans med dansläraren Solveig Ekholm från Arkipelag i Pargas. Solveig hade gett tre elever i uppgift att göra en koreografi till l ten. Solveig och Annica berättade i radion om idén att låta göra en koreografi till Pargasbandet Another Waisted Nights l t Ready or not som skulle spelas på dansens dag i radion kl. 9.30 och som alla kunde dansa till. L ten och bandets första skiva släpptes 9.4. och i samband med det medverkade bandet i radion. Det passade nu bra med en uppföljning av l ten samtidigt som en koreografi till denna publicerades på Internet veckan innan dansens dag.

Vi skickade ut en uppmaning till alla svenska skolor i Åboland att dansa tillsammans med sina elever och andra skolor i Åboland till en helt ny  bolandsk l t fredagen den 29.4 kl. 9.30. De fick anvisningar om var de kunde hitta koreografin till l ten på Internet och lite information om bakgrunden till Dansens dag.

I bilagan uppmanades också alla att knäppa på radion kl. 9.30 och dansa, med eller utan hjälp av den publicerade koreografin. Radio Vega Åboland var på plats i Kirjala skola där de hade tränat in koreografin under den gångna veckan och samlades utomhus för att dansa till l ten under den tid som den sändes i radion. Det dansades också på Aboa Mare (sj fartsinstitutet), på Sydustens kontor i Pargas, på dagis Villa Solaris och på stadshuset, och om möjligt på flera ställen som vi inte har uppgifter om. Stadshusets personal dansade i sin matsal och satte upp en filmsnutt på dansen på Facebook vilket gav över 6000 visningar.

På torget h lls en flasch-mob under ledning av dansaren Karin Eklund. Också flasch-moben sattes upp på Internet.

Dansparad, bokutgivning, show och Folkjam i Pargas

Dansens dag firades i Pargas med en dansparad som gick från Centralparken genom Pargas till Köpmansgatan. I dansparaden gick danselever från Arkipelag och övriga intresserade, en del med ballonger och i granna kläder. På Köpmansgatan var det boksl pp av Pargasf rfattaren Olli Kuusistos bok som han presenterade på plats. Efter det dansade alla som ville till Pargasbandet "Another wasted night"s l t Ready or not. Evenemanget avslutades med FolkJam på gatan. FolkJammet leddes av Bettina Westerholm. Sammanlagt deltog över

80 människor i programmet som pågick mellan kl. 17–19.30 och som arrangerades av VårKultur, Musikinstitutet Arkipelag och Pargas stad.

Dansföreställning i Kimito

I Kimito satsade man på att ha en dansföreställning med Arkipelag Kimitoöns danselever den 29.4 i Villa Lande. Föreställningen drog fullt hus, ”till bristningsgränsen” enligt kultursekreteraren.

Kurs och workshop

Danskurs i Dalaskog

Under ett veckoslut höll tävlingsdansarna Stefan och Ulrika Söderholm en danskurs i Dalaskog, Pargas. Föreningen De ungas vänner på Ålön arrangerade och kursen marknadsfördes som en del av VårKultur. På kursen lärdes ut jive, bugg och vals. Kursen var lyckad och hade 16 deltagare.

Dancehall – workshop

En workshop i Dancehall, som omfattade en och en halv timme erbjöds i Åbo. Dancehall är en relativt ny importerad dansstil från Jamaica som uttrycker en hel kultur och musikstil. Vi hade möjlighet att få en danslärare i dansen från Helsingfors. I workshopen deltog åtta stycken.

Helig dans

Det gavs möjlighet att prova på helig dans i samband med en veckomässa i församlingshemmet Aurelia i Åbo. I Dalsbruk gavs en kortkurs i helig dans under en dag. Inget av tillfällena lockade många deltagare men då formen och forumet för dansen var okända och nya för de flesta var det heller inte väntat. Meningen med VårKultur är att kunna erbjuda nya former av konst och kultur, även om de inte lockar några massor. VårKultur ska ge möjlighet att testa på nya idéer som kan vidareutvecklas.

Gatudans

Gatudans ordnades i Pargas med Nilsbyn Pelimannit den 4.5 men tyvärr med väldigt få besökare. Orsaken kan vara tidpunkten, kl. 18 en vardag innan Kristi himmelfärdsdag då många kanske hade gjort upp andra planer innan helgen. Finländare är kanhända inte heller vana att dansa ute på gatan så tidigt på kvällen. Pargas är kanske för litet för att ett sådant koncept ska lyckas locka många besökare. Men de ca 20 som var på plats kunde njuta av fin dansmusik.

Folkdräktspicknickar

En spännande programpunkt med flera olika sammanförda aspekter – dans, knytkalas, folkdräkter- var etnoknytkalaset som ordnades i Dalsbruk. Man fick i Folkets Hus i Dalsbruk dansa samt äta god mat. Ungefär 30 personer var på plats, några kom iklädda en folkdräkt. På plats fanns små dockor som var klädda i folkdräkter. Från Sagalund i Kimito hade man även hämtat en gammaldags kameraställning samt dockteaterutrustning.

I Pargas ordnades också en folkdräktspicknick. Till den kom det sju personer varav två var iklädda folkdräkt.

Danskalas

Det största evenemanget var danskalaset den 7.5 i konserthuset i Åbo. Då samlades ca 160 dansare, 21 grupper, som uppträdde ca fem minuter var. Dagen var lång för dansarna då de flesta kom kl. 10 för en generalrepetition och själva danskalaset började kl. 13.

Evenemanget har fått positiv feedback av dansarna, bl.a. möjligheten att få uppträda på en fin scen har lyfts upp. ”Det är en stor chans för alla dansare att få vara i konserthuset”, sade en danslärare. Publiken har också gett bra feedback.

I pausen hade vi zumba, ledd av Marina Saanila. Stämningen bland dansarna var mycket god. Många deltog i zumban, som man kunde hoppa på och av när man ville.

Pausen var 45 minuter lång så det fanns gott om tid att både prova på zumba och mingla med andra dansare och med publiken. Susanne Montag-Wärnå höll med en av sina grupper improvisationsdans i aulan och den uppskattades också. Det var 75 stycken inbetalda till Danskaset.

Övrigt som har skett inom ramen för projektet

- Fotsteg i dansstegsformationer har tryckts upp utanför stadshuset i Pargas,
- Susanne Montag-Wärnå har hållit rastdans med skolelever
- Klassiska filmer med dansmotiv har visats i Kimito. Dessa hade 5-15 åskådare.
- Filmer från dansfilmsfestivalen Loikka har visats i Åbo och i Kimito
- Uppmaning att skicka in dansminnen. Inget bidrag har dock inkommit, antagligen upplevs det som svårt att skriva en minneshistoria kring ett så specifikt ämne. Även ledarna för berättarkaféerna har berättat att istället för att berätta längre berättelser framkom mera fragmentariska minnen kring dans.

Ekonomi

Samarbetet har i det stora hela byggts på att parternas egna arbetsinsatser utgör egen finansiering. I år har det varit särskilt utmanande då den största ansökningen till Centret för Konstfrämjande fick avslag. Budgeten behövdes därför krympas ner från över 12 000, med femtusen, till 7000.

Bidraget från Aktiastiftelsen Åboland har använts till utgifter för Danskaset och bidraget från Martha och Albin Löfgrens fond har främst använts för andra omkostnader. Kommunerna deltog i finansieringen av informationstidningen. Kommunerna och enskilda arrangörer har finansierat egna mindre evenemang som marknadsförts inom VårKultur.

Två praktikanter har arbetat inom VårKultur, Annica Sigfrids och Jimmy Lindberg. Jimmy gjorde praktiken som en del av sina samhällspedagog-studier och Annika avlönades som praktikant i en och en halv månad, som fram för allt producent och koordinator för danskaset.

Avslutning

Temat var inspirerande och engagerade många deltagare. VårKultur har dock små resurser och måste begränsa programmet utgående från detta. Negativt som har kommit upp i utvärderingen är att projektet lett till en hel del obetalt arbete till danslärarna. Frågan om hur mycket av finansieringen som ska gå till marknadsföring kan diskuteras inför nästa år. Kanaler för marknadsföring och media-världen förändras hela tiden varför man måste se från år till år vad som är lönsamt. Kanske en omfattande pappersbilaga inte behövs nästa år. Marknadsföringen måste också planeras utgående från temat, och innehållet i programmet. Om det är färre satsningar behövs kanske mindre marknadsföring, och beroende på målgrupper kan också marknadsföringen behöva se olika ut.

Förhoppningsvis kan flera av idéerna fortsätta att förverkligas i framtiden. Några sådana idéer som kan nämnas är gatudansen och heliga danser. Orkestern som spelade vid gatudansen har sagt sig vara intresserade av att prova på konceptet på nytt och på församlingshemmet var de intresserade av att utveckla möjligheterna till att delta i helig dans. Nya koncept för Åboland testades, som t.ex. samarbetet mellan Åbo Akademi och dansaren Susanne Montag-Wärnå samt folkdräktpicknickar och Folkjam. Kontakterna mellan branschfolket torde ha fördjupats. Förhoppningsvis finns grogrund för flera och nya samarbeten. Dansarna i regionen har blivit lite mera kända och dansen som konstform har överlag fått mera synlighet.

Ett syfte med VårKultur är att ge synlighet åt både kulturaktörer och olika kulturformer i Åboland. VårKultur ger små aktörer ett sammanhang att vara med i, och erbjuder en marknadsföring som de normalt inte har råd med.

14.6 -16, Pargas

Kristin Mattsson, t.f. platschef vid Sydkustens landskapsförbund r.f.